

משום שהוא עשה אותו לאב כן ישראל עשו כביכול להשי"ת לאב להעולם שהם הכירו השגחתו ויחודו בתבל ופשוט:

לא תאספון לתת תבן. נראה משום דמעיקרא שהיו נותנין להם תבן מן המלוכה היה מס על המצרים שכל אחד יתן תבן והשוטרים היו גובים ויאספום התבן ואח"כ נתנו לישראל לעשות בהם לבנים וכעת אמר שלא יאספו התבן מהמצרים רק שבני ישראל מעצמן יקחו תבן ולזה נכתב באלף מלשון אוסף החסיל ודוק:

בהפטרה

ובאו האובדים בארץ אשור. הנה בכל התנ"ך נמצא חרוץ וגדוף רק באשור את מי חרפת וגדפת כו' ומקור הזימה הוא במצרים לכן אמר הושע בדרכי התשובה אשור לא יושיענו ועל סוס (למצרים) לא נרכב ולא נאמר עוד אלוקינו המה הפועלים שאומרים כי כח ידיהם הוא אלקים ולכן אמר ובאו האובדים כי אובד הוא על התועה בדיעות מינות וכמו שאמר תעיתי כשה אובד והנדחים מסיבות התאוה והשתחוו לד' זה הכנעה להשי"ת בהר הקדש שכל מקום שיש גדר ערוה נקרא קדוש ודו"ק:

לך שוב מצרים כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך. מוכח דאם היו חיים המבקשים את נפשו לא היה צריך לילך להוציא בני"י ממצרים אעפ"י שכל ישראל צריכים אליו אינו צריך להכניס עצמו בסכנה ומזה יצא לרבנו במשנה שהגולה לעיר מקלט אפילו כל ישראל צריכים אליו כיואב ב"צ אינו יוצא ועיין אור שמח הל' רוצח בזה. ומזה יתפרש המכילתא פ' יתרו חו"ש לאותו צדיק כו' אלא דרש משה קו"ח ימול ויצא הרי סכנת נפשות פי' דמה להצלת הרבים אמר לו השי"ת כי מתו כל האנשים ואינו מחויב להכניס עצמו בסכנה כל שכן שמילה שהוא על התינוק לבד שאינו דוחה סכנת נפשות וברור מאוד:

ויקח משה את אשתו. הוא חשש פן לא יאמינו בו לכן הכניס בניו ואשתו אשר ידעון כי הוא בטוח בדבר ה' להוציאן ממצרים כי אם לא, מי יכניס את בניו ואשתו אל מקום עבדות ומסוכן כזה. ולכן כמו שנענש על שאמר והן לא יאמינו לי כן נענש על מה שלקח את בניו עמו ולא מל את בנו, כיון שלא היה צריך ליקח את בניו בדרך לכן לא הגינה עליו המצוה ויבקש להמיתו לעבור שלא רצה למול בנו משום סכנה ודוק: **בני בכורי ישראל.** שבן בכור נוטל פי שנים

פרשת וארא

שענו אותם לכלותם וכמו כל הבן הילוד כו' זה כמציל מן הרוצח וגאלתי הוא מעבדות עבד להיותם חפשים בלתי משועבדים ולקחתי אתכם לעם כו' הוא לעם נימוסי ולאומי במשטר וסדרוד' עליהם למלך ודו"ק:

והוצאתי. ד' לשונות של גאולה והוצאתי הוא כמו שדרשו על להוציא גוי מקרב גוי כעוברת מתוך אשה וזה הוצאה כמו להוציא מבטן הוא על שהיו משוקעים בע"ז ובדיעות משחתות והצלתי זה על מה